

Advies nr. 52/2020 van 11 juni 2020

Betreft: vijf adviesaanvragen betreffende een wetsvoorstel houdende diverse bepalingen inzake justitie, onder meer in het kader van de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus (CO-A-2020-054)

De Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit");

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, inzonderheid op artikel 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 *van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de heer Patrick Dewael, Voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers? ontvangen op 29 mei 2020;

Gelet op het verslag van mevrouw Alexandra Jaspar, Alexandra Jaspar, Directeur van het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit ;

Brengt op 11 juni 2020 het volgend advies uit:

I. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers vraagt het advies van de Autoriteit over een wetsvoorstel houdende diverse bepalingen inzake justitie, onder meer in het kader van de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus (CO-A-2020-054) (hierna het voorstel).
2. Als inleiding stelt het voorstel het volgende : "Enerzijds strekt dit wetsvoorstel ertoe dringende maatregelen te nemen in het kader van de strijd tegen de coronaviruspandemie. Om de verspreiding van het virus tegen te gaan, moeten fysieke contacten en ontmoetingen van mensen worden vermeden wanneer zij niet absoluut noodzakelijk zijn. Daartoe worden definitieve maatregelen en één tijdelijke maatregel ingevoerd. Anderzijds worden aanpassingen aan het wetgevend kader voorgesteld die ook zonder de directe aanleiding van de pandemie een meerwaarde bieden voor de werking van Justitie".
3. De aanvrager vraagt de Autoriteit met uiterste spoed een advies uit te brengen, waarop werd ingegaan. In een dergelijke context kan de Autoriteit geen gedetailleerd standpunt innemen en zal zij haar analyse beperken tot de hierna volgende essentiële punten, waarbij zij zich concentreert op de artikelen zelf van het voorstel en met name op de beginselen van transparantie en rechtmatigheid.
4. Ter herinnering, overeenkomstig artikel 6. 3 van de AVG, gelezen in samenhang met artikel 22 van de Grondwet en artikel 8 van het EVRM, moet een norm van wetgevende rangorde de essentiële kenmerken van een gegevensverwerking bepalen die nodig zijn voor de uitvoering van een taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is toevertrouwd. Wanneer de gegevensverwerking een aanzienlijke inbreuk vormt op de rechten en vrijheden van de betrokkenen, ook wanneer de wet een databank opricht die door verschillende actoren toegankelijk zal worden gemaakt, moeten de volgende essentiële elementen worden vastgesteld door wetgever: het)(de) precieze doeleinde(n)¹, waarvan bij lezing reeds kan worden afgeleid welke gegevensverwerkingsverrichtingen zullen worden ingevoerd voor de verwezenlijking ervan, de identiteit van de verwerkingsverantwoordelijke(n) (indien reeds mogelijk), het soort gegevens die noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van (dit) (deze) doeleinde(n), de bewaartermijn van de gegevens², de categorieën betrokkenen van wie de gegevens zullen worden verwerkt, de instanties of categorieën instanties belast met een opdracht van algemeen belang (of belast met het openbaar gezag) die onder dit doeleinde of doeleinden vallen en die toegang hebben

¹ Zie ook artikel 6.3. van de AVG.

² Het Grondwettelijk Hof heeft erkend dat "de wetgever (...) de bewaring van persoonsgegevens en de duur van die bewaring op een algemene wijze (vermocht) te regelen", Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018, punt B.23.

tot deze databank en ook de eventuele beperking van de verplichtingen en/of rechten vermeld in de artikelen 5, 12 tot en met 22 en 34 AVG.

II. EERSTE ADVIESAANVRAAG - HOOFDSTUK 8

II.1. Onderwerp en context

5. Een eerste adviesaanvraag betreft Hoofdstuk 8 van het voorstel dat een uitbreiding is van het toepassingsgebied van artikel 32ter van het Gerechtelijk Wetboek. Deze bepaling werd ten uitvoer gelegd bij koninklijk besluit van 16 juni 2016 houdende de elektronische communicatie overeenkomstig artikel 32ter van het Gerechtelijk Wetboek dat een e-Box netwerk en e-Deposit systeem invoert (gewijzigd bij koninklijk besluit van 9 oktober 2018) waarover de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer het advies nr. 58/2015 van 16 december 2015 heeft uitgebracht. Ook werd een ministerieel besluit aangenomen dat de inwerkingstelling van het e-Box netwerk en het e-Depositsysteem vaststelt, zoals bedoeld in artikel 10 van het koninklijk besluit van 16 juni 2016 houdende de elektronische communicatie overeenkomstig artikel 32ter van het Gerechtelijk Wetboek.
6. Het artikel van het voorstel is identiek aan een van de artikelen van een wetsontwerp waarvoor de Autoriteit reeds een adviesaanvraag heeft ontvangen. Bijgevolg wordt verwezen naar haar recent "advies houdende met betrekking tot een wetsontwerp houdende diverse bepalingen inzake informatisering van Justitie" (CO-A-2020-050).

III. TWEEDE ADVIESAANVRAAG - HOOFDSTUK 9 (arts 58-66)

7. Een tweede adviesaanvraag betreft de artikelen 58 tot 66 van het voorstel over het Centraal register juridische bijstand. Volgens het commentaar bij deze artikelen, zijn deze artikelen bedoeld om een centraal register voor juridische bijstand op te richten.
8. Deze artikelen zijn identiek aan bepaalde artikelen van hetzelfde wetsontwerp dat in punt 6 wordt genoemd en waarover de Autoriteit reeds om advies is gevraagd en ook advies heeft uitgebracht. Bijgevolg wordt ook hiernaar verwezen (advies nr. 48/2020 - CO-A-2020-050).

IV. DERDE ADVIESAANVRAAG - HOOFDSTUK 10 (artikelen 67-70)

9. Een derde adviesaanvraag betreft de artikelen 67 tot 70 van hoofdstuk 10 van het voorstel met de titel "Voortdurende evaluatie van hangende zaken op de algemene rol". De aanvrager omschrijft de verwerking als volgt: « *De normatieve tekst voorziet in een automatische evaluatie van de status van*

hangende zaken op de algemene rol van de rechtbank. Zaken die voldoen aan de voorwaarden om te worden weggelaten van de rol, worden opgelijst, en de partijen worden hiervan verwittigd, met de vraag om aan te geven of de zaak al dan niet moet worden behouden. De gegevens ter identificatie van de (advocaten van) partijen de zaak kunnen worden gebruikt om de kennisgeving op een geautomatiseerde wijze te laten verlopen via het dossierbeheerssysteem van de griffies. Die kennisgeving zal enkel op geautomatiseerde wijze kunnen plaatsvinden in de gevallen waar de contactgegevens van de partij gekend zijn binnen het door de Koning aangewezen systeem voor communicatie (in casu e-box voor advocaten) ».

10. Deze artikelen zijn identiek aan bepaalde artikelen van het voormelde wetsvoorstel waarover de Autoriteit reeds om advies is gevraagd en ook advies heeft uitgebracht. Opnieuw wordt verwezen naar dit advies nr. 48/2020 (CO-A-2020-050).

V. VIERDE ADVIESAANVRAAG - HOOFDSTUK 11 (art. 71)

V.1. ONDERWERP EN CONTEXT

11. Een vierde adviesaanvraag betreft artikel 71 van hoofdstuk 11 van het voorstel, met als titel "Authentieke bron met daarin de indicatoren van de ondernemingen in financiële moeilijkheden". Het commentaar bij de artikelen legt uit dat met die nieuwe artikel XX.24 van het Wetboek van Economisch recht wil "*voorzien in een authentieke bron met daarin de indicatoren van de ondernemingen in financiële moeilijkheden*". De noodzaak om beroep te doen op authentieke bronnen werd eerder al benadrukt door de Privacycommissie in haar aanbeveling nr. 09/2012 van 23 mei 2012. *Deze authentieke bron kan uiteraard ook door andere overheden worden geraadpleegd in het kader van hun wettelijke opdrachten. Het Koninklijk Besluit tot oprichting van de authentieke bron moet de overheden vermelden die toegang hebben tot de gegevens in de authentieke bron, alsook het doel van deze toegang*". (italic toegevoegd door de Autoriteit).
12. Deze laatste adviesaanvraag moet gekoppeld worden aan het Advies van de Autoriteit nr. 32/2020 van 3 april 2020 betreffende een ontwerp van Koninklijk besluit inzake het centraal register van economische knipperlichten met het oog op de opsporing van economische entiteiten in financiële moeilijkheden. Dit ontwerp KB is de tenuitvoerlegging de artikelen XX.23 en XX.24 van het Wetboek van Economisch Recht.

V.2. Onderzoek

13. De Autoriteit verwijst, bij wijze van inleidende opmerking, naar haar commentaar in bovengenoemd advies nr. 32/2020 over de begrippen "bedrijfsgegevens" en "persoonsgegevens" (overwegingen 4 en

8); de hierna volgende uiteenzettingen hebben alleen betrekking hebben op persoonsgegevens in de zin van artikel 4,1) van de AVG. Bij overweging nr. 4 van dit advies, herinnert de Autoriteit aan het volgende:

"De Autoriteit herinnert eraan dat de AVG niet van toepassing is op de verwerking van gegevens met betrekking tot rechtspersonen, aangezien dergelijke gegevens niet onder de definitie van persoonsgegevens in de AVG vallen [...] Dit is het geval, aangezien de wetgever in het kader van dit voor advies voorgelegde ontwerp heeft gekozen om de ondernemingen te onderwerpen (zoals gedefinieerd in het Wetboek van Economisch Recht [...]) aan deze georganiseerde en gecentraliseerde verzameling van gegevens, en aangezien het ontwerp van koninklijk besluit een register instelt dat alle personen omvat die onder dit begrip onderneming vallen, met inbegrip van natuurlijke personen die een beroepsactiviteit als zelfstandige uitoefenen, is het rechtstelsel voor de bescherming van persoonsgegevens van toepassing op een deel van de gegevens in dit register, met uitzondering van de gegevens in dit register die betrekking hebben op rechtspersonen met hun eigen rechtspersoonlijkheid [...]" (referenties weggelaten).

14. Artikel XX.24 van het Wetboek van Economische Recht (Opsparing van bedrijven in moeilijkheden) van Boek XX (insolvabiliteit van bedrijven) van het Wetboek van het Economisch Recht, wordt als volgt verwoord:

"Na advies van het Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, kan de Koning de gepaste maatregelen nemen teneinde de verwerking van de verzamelde gegevens op een logisch gestructureerde wijze te laten verlopen *en de eenvormigheid en de vertrouwelijkheid hiervan in de onderscheiden griffies van de ondernemingsrechtbanken te verzekeren*. Hij kan onder meer de categorieën van de te verzamelen gegevens bepalen" (italic toegevoegd door de Autoriteit).

15. Het deel ten gronde van de wijziging van het voorstel luidt als volgt:

"2° de zin "Hij kan onder meer de categorieën van de te verzamelen gegevens bepalen" wordt vervangen door de volgende zin: "Hij kan onder meer de categorieën van de te verzamelen gegevens bepalen *en, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de autoriteiten of overheidsdiensten waaraan die categorieën van gegevens kunnen worden meegedeeld of waarvoor die rechtstreeks toegankelijk zijn, alsook de doeleinden daarvan, bepalen.*" (italic toegevoegd door de Autoriteit).

16. Het voorstel breidt daarom het toepassingsgebied van het huidige artikel XX.24 van het Wetboek van Economisch Recht³ uit, hoewel de aanvrager met betrekking tot het doeleinde van algemeen belang dat met de verwerking wordt nagestreefd, het volgende specificeert in het adviesaanvraagformulier : "De Kamers van ondernemingen binnen de ondernemingsrechtbanken zijn belast met het opsporen van ondernemingen waarvan de financiële moeilijkheden en het voortbestaan van de onderneming en dus de rechten van haar schuldeisers in gevaar brengen".
17. Zonder in te gaan op de bepalingen van titel II van boek XX van het Wetboek van Economisch Recht, merkt de Autoriteit op dat artikel XX.21 van datzelfde wetboek bepaalt "Nuttige inlichtingen en gegevens betreffende de schuldenaren die financiële moeilijkheden ondervinden, waardoor de continuïteit van hun economische activiteit in gevaar kan gebracht worden, met inbegrip van die welke verkregen worden met toepassing van de bepalingen van deze titel, worden ter griffie van de rechtbank in het rechtsgebied waarin de schuldenaar het centrum van zijn voornaamste belangen heeft, verzameld. [...] Op de wijze bepaald door de Koning, kan de rechtbank eveneens van de verzamelde gegevens kennis geven aan de overheidsinstellingen of private instellingen die door de bevoegde overheid zijn aangewezen of erkend om ondernemingen in moeilijkheden te begeleiden. En de artikelen XII.22 en XII.23 van hetzelfde wetboek somt een reeks gegevens op die aan deze griffie moeten worden bezorgd. En tot slot blijkt uit artikel XX.25 van het Wetboek van Economisch Wetboek dat deze gegevensverzameling de kamers van ondernemingen in moeilijkheden in staat stellen "de toestand (te volgen) van de schuldenaren in moeilijkheden om de continuïteit van hun activiteiten te vrijwaren en de bescherming van de rechten van de schuldeisers te verzekeren".
18. De toelichting bij het desbetreffende artikel van het voorstel gaat, zoals gezegd, letterlijk verder dan deze context en dit doel, en stelt dat het voorstel beoogt om bij Koninklijk Besluit een authentieke bronop te richten die de indicatoren van ondernemingen in financiële moeilijkheden bevat. De aanvrager herinnert er in zijn adviesaanvraag aan dat "het wetsvoorstel een delegatie geeft aan de Koning om de ontvangers van de gegevens die moeten worden ingezameld, aan te wijzen en om de doeleinden te omschrijven waarvoor deze gegevens kunnen worden meegedeeld".
19. Een dergelijke aanpak is niet in overeenstemming met het transparantie- en rechtmatigheidsbeginsel die eerder werden aangehaald (zij hierboven, overweging nr. 4). Voor het opzetten van een gecentraliseerde databank die voor verschillende doeleinden toegankelijk zal zijn voor verschillende belanghebbenden, moet in de wet zelf worden bepaald welke categorieën instanties die met een opdracht van algemeen belang zijn belast (of behept zijn met het openbaar gezag) die onder dit (deze) doel(en) vallen, toegang zullen hebben tot deze databank en deze doeleinden. Bovendien moet

³ Op basis waarvan onder meer het koninklijk besluit, waarvan de goedkeuring lopende is, bedoeld in het Advies van de Autoriteit nr. 32/2020 van 3 april 2020 betreffende een ontwerp van koninklijk besluit inzake het centraal register van economische knipperlichten voor de opsporing van economische entiteiten in financiële moeilijkheden.

een dergelijke invoering worden gerechtvaardigd in overeenstemming met de beginselen van noodzakelijkheid en proportionaliteit. Bovendien merkt de Autoriteit op basis van het voorstel het streven van deze laatste niet op: over welke andere doeleinden en instanties die toegang hebben gaat het hier? Indien het gaat om tegemoet te komen aan overweging 33 van advies nr. 32/2020 van de Autoriteit, zou een dergelijke aanpak nog steeds niet in overeenstemming zijn met de beginselen van transparantie en rechtmatigheid⁴.

20. Om deze laatste principes toe te passen in het kader van de oprichting van authentieke gegevensbronnen, verzoekt de Autoriteit de aanvrager om te verwijzen naar haar advies nr. 65/2019 van 27 februari 2019⁵, waarin zij met name en inhoudelijk, *mutatis mutandis*, de volgende twee punten benadrukt:

- de norm die de databank opricht die een authentieke bron zal worden, moet een norm zijn van wettelijke rangorde ; hij moet de essentiële elementen van de databank definiëren alsook de essentiële elementen van de verwerking die zal plaatsvinden op basis van de databank (welke verwerking door wie voor welk doeleinden?); dit belet niet dat een koninklijk besluit de bronnen, die via een wettelijke rangorde georganiseerd zijn, aanwijst welke daarvan authentiek zijn;
- Indien de wetgever later wenst te voorzien in ander gebruik van de databank / gebruik voor andere dan de later beoogde doeleinden, zal hij moeten voorzien in de essentiële elementen van deze "nieuwe verwerkingen " die vanuit de databank plaatsvinden door de wetgevingsnorm tot oprichting van de genoemde databank te wijzigen. Nogmaals, een koninklijk besluit op zich zal in elk geval niet de rechtsgrond kunnen vormen voor een verdere verwerking van de authentieke bron voor een ander doeleinde dan die waarvoor zij werd opgericht.

21. Met andere woorden, in dit geval:

⁴ Volgens dewelke :Artikel 5, §1, d. van het ontwerp KB verleent een rechtstreeks recht op toegang tot het centraal register aan de "procureurs des Konings, arbeidsauditeurs en aan de leden van het federaal parket in het kader van het opsporingsonderzoek" zonder verdere precisering. In dit verband merkt de Autoriteit in de eerste plaats op *dat zij niet inziet welke wettelijke bepaling van het WER de Koning machtigt om te voorzien in een dergelijke toegang* tot en gebruik van dit register, dat volgens artikel XX.24 van het WER beperkt is tot de griffies van de ondernemingsrechtbanken. Volgens de bijkomende informatie van de afgevaardigde van de minister wordt verwezen naar *artikel 108 van de Grondwet; dit volstaat niet om de bevoegdheid van de Koning te rechtvaardigen om het doel van het gebruik van het register uit te breiden tot de strafrechtelijke sfeer*. Naast de precisering *van de wettelijke bepaling die de Koning de bevoegdheid verleent om te voorzien in de oprichting van het register voor dit gebruik*, moet in artikel 5, §1, d. van het ontwerp worden gepreciseerd voor welke concrete doeleinden dit register kan worden geraadpleegd door de procureurs des Konings, de arbeidsauditeurs en de leden van het Federaal Parket in het kader van een opsporingsonderzoek (italic toegevoegd door de Autoriteit). In deze passage past de Autoriteit alleen de beginselen van transparantie en rechtmatigheid toe. Zo moet het "strafrechtelijk" doeleinde kwestie dus worden vastgelegd in het Wetboek van Economisch Recht zelf of in ten minste één andere wettelijke bepaling, zoals de hierna volgende uiteenzettingen in dit advies ons eraan herinneren.

⁵ Zie overweging 8 tot 20. Zie ook advies nr. 36/2020 betreffende een ontwerp van koninklijk besluit houdende oprichting van een databank bij Sciensano (...)

- is het in het Wetboek van Economisch Recht dat een dergelijke authentieke bron moet worden opgericht;
- en het is het Wetboek van Economisch Recht die de doelstellingen van de daarin opgerichte authentieke bron moet vastleggen, wat niet uitsluit dat andere normen van wettelijke rangorde later de doelstellingen van de toegang tot en het gebruik van de uit deze authentieke bron afkomstige gegevens kunnen uitbreiden, door het Wetboek van Economisch Recht aan te passen.

VI. VIJFDE ADVIESAANVRAAG - HOOFDSTUK 12 (artikelen 72-74)

VI.1 Onderwerp en context

22. Een derde adviesaanvraag tot slot, betreft de artikelen 72 tot 74 van hoofdstuk 12 van het voorstel luidende "Betekeningen aan de Procureur des Konings". Het commentaar bij de artikelen legt hierover uit wat volgt:

De voorgestelde wijzigingen voeren een nieuwe wijze van betekenen in voor de gevallen bedoeld in de artikelen 38, § 2, (materiële onmogelijkheid te betekenen aan de woon- of verblijfplaats), 40, tweede lid, (ongekende (gekozen) woon- of verblijfplaats in België of het buitenland) en 42, 7°, (in vereffening zijnde vennootschappen zonder vereffenaar).

De betekening vindt plaats door een opladen van het exploit op het Register van gedematerialiseerde authentieke akten van gerechtsdeurwaarders zoals omschreven in artikel 32quater/2 van het Gerechtelijk Wetboek. Na het opladen van een exploit, zendt het Register automatisch een bericht van betekening naar de bevoegde procureur des Konings en het Rijksregister. De diensten van het Rijksregister krijgen een bijkomende rol in het bereiken van de betrokkene te vervullen".

23. Over deze extra rol die aan het Rijksregister is toebedeeld, zegt het commentaar op de artikelen voorts:

« ...niet alleen het Openbaar Ministerie wordt verwittigd. Ook het Rijksregister krijgt een bericht van betekening die door haar diensten verder zal verwerkt worden met het hierna beoogde doel. De betrokkene aan wie niet kon worden betekend, zal alsnog geconfronteerd kunnen worden met de hem betekende exploit indien deze zich de volgende maal aanbiedt voor bijvoorbeeld een inschrijving in het bevolkingsregister of bij een andere handeling die

een consultatie van het Rijksregister vraagt en waarbij het mogelijk is de betrokkene alsnog een afschrift van het exploit te laten in ontvangst nemen."

VI.2. Onderzoek

24. Onder voorbehoud van een eventuele vergissing consolideert de Autoriteit de bij artikel 72 van het voorstel aangebrachte wijzigingen in artikel 38 van het Gerechtelijk Wetboek als volgt (in het vet zijn de aangebrachte wijzigingen) :

« Art. 38. <W 1985-05-24/30, art. 2, 002> § 1 [...]

§ 2. Wanneer uit de ter plaatse vastgestelde feitelijke omstandigheden blijkt dat het materieel onmogelijk is tot de betekening over te gaan door het achterlaten van een afschrift van het exploit aan de woonplaats of bij gebrek aan een woonplaats, aan de verblijfplaats van de geadresseerde, bestaat zij in de terhandstelling van het afschrift aan de procureur des Konings in wiens rechtsgebied deze feitelijke toestand zich voordoet; op het origineel en op het afschrift worden de feitelijke omstandigheden vermeld die de betekening aan de procureur des Konings noodzakelijk maken. ~~De betekening aan de procureur des Konings mag gedaan worden door het afschrift van de akte aan een parketsecretaris of aan een parketjurist ter hand te stellen.~~ Zoals bepaald in de artikelen 38, 40, en 42, geschiedt de betekening aan de procureur des Koning **door het exploit op te laden in het register bedoeld in artikel 32 quater/2 en geschiedt in alle andere gevallen prioritair via elektronische weg overeenkomstig artikel 32quater/1. Wanneer een exploit wordt opgeladen zoals voorzien in dit artikel, is het tijdstip van de betekening het moment dat het wordt opgeladen, waarna het register bedoeld onder artikel 32 quater/2 een kennisgeving van de betekening verzendt aan de bevoegde procureur des Konings en het Rijksregister. De diensten van het Rijksregister zien erop toe dat de betrokkene, na een handeling waarvoor een beroep moet worden gedaan op het Rijksregister, zo mogelijk toch een kopie van het exploit ontvangt volgens de procedures die de Koning vaststelt.** In dat geval is artikel 32quater/1, §2, lid 4 niet van toepassing.

Hetzelfde geldt wanneer de plaats waar de ontvanger van de betekening zijn verblijfplaats heeft, kennelijk verlaten is zonder dat de ontvanger van de betekening een overdracht van verblijfplaats heeft aangevraagd.

De procureur des Konings neemt de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat het afschrift de betrokkene zo spoedig mogelijk bereikt".

25. De wijzigingen aan de artikelen 73 en 74 van het voorstel, respectievelijk aan de artikelen 40, lid 2⁶ en 42, 7⁷ van het Gerechtelijk Wetboek zijn gelijkaardig.
26. Artikel 32quater/1 van het Gerechtelijk Wetboek verwijst naar de elektronische betekening naar het gerechtelijk elektronisch adres. En artikel 32quater/2 van hetzelfde wetboek, dat hier in wezen aan de orde is, creëert het Centraal register van gedematerialiseerde authentieke akten van gerechtsdeurwaarders, een authentieke gegevensbron⁸. Overeenkomstig artikel 11 van het koninklijk besluit van 14 juni 2017 houdende uitvoering van de artikelen 32quater/1, § 1 en 32quater/2, §§ 1 en 6 van het Gerechtelijk Wetboek zijn "Alle akten die elektronisch werden betekend, alsook alle authentieke akten van gerechtsdeurwaarders die na hun betekening gedematerialiseerd werden, worden bewaard in het Centraal register van gedematerialiseerde authentieke akten van gerechtsdeurwaarders door middel van een procedure waarbij informaticatechnieken met passend beveiligingsniveau worden gebruikt ».
27. Ten eerste vraagt de Autoriteit zich af of in het voorstel de woorden "zoals bedoeld in de artikelen 38, 40 en 42 " niet moet worden weggelaten bij elke wijziging die wordt doorgevoerd. Elke aangebrachte wijziging heeft immers betrekking op de hypothese van de betekenis die eraan wordt gegeven, en niet op de andere. De Autoriteit begrijpt niet wat de reikwijdte is van deze systematische verwijzing naar de drie artikelen van het Gerechtelijk Wetboek in elk van deze drie artikelen.
28. In de tweede plaats heeft de Autoriteit geen bijzondere opmerkingen over het "verzenden van een bericht van betekening aan de procureur des Konings " via het centrale register van gedematerialiseerde authentieke akten van gerechtsdeurwaarders door de

⁶ "Heeft de betrokkene in België noch in het buitenland een gekende woonplaats, verblijfplaats, noch gekozen woonplaats, dan wordt de betekening gedaan aan de procureur des konings in wiens rechtsgebied de rechter die van de vordering kennis moet nemen of heeft genomen, zitting houdt; is of wordt er geen vordering voor de rechter gebracht, dan geschiedt de betekening aan de procureur des Konings in wiens rechtsgebied de verzoeker zijn woonplaats heeft of, indien hij geen woonplaats in België heeft, aan de procureur des Konings te Brussel. De betekening aan de procureur des Konings mag gedaan worden door het afschrift van de akte aan een parketsecretaris of aan een parketjurist ter hand te stellen. De betekening door het openbaar ministerie aan het openbaar ministerie wordt geacht te zijn verricht door het aanbrengen, door een griffier van een rechtbank of van een hof, in de akte, van vermeldingen die een vaste dagtekening eraan toekennen. De betekening aan de procureur des Konings geschiedt bij voorrang op elektronische wijze overeenkomstig artikel 32quater/1. In dat geval is artikel 32quater/1, §2, lid 4 niet van toepassing.

⁷ De betekeningen worden gedaan: [...] aan in vereffening zijnde vennootschappen, op de maatschappelijke zetel of op de woonplaats van een der vereffenaars of, indien er geen vereffenaar is, aan de procureur des Konings in wiens rechtsgebied de laatste maatschappelijke zetel gevestigd was. De betekening aan de procureur des Konings mag gedaan worden door het afschrift van de akte aan een parketsecretaris of aan een parketjurist ter hand te stellen. De betekening aan de procureur des Konings geschiedt bij voorrang op elektronische wijze overeenkomstig artikel 32quater/1. In dat geval is artikel 32quater/1, §2, lid 4 niet van toepassing.

⁸ Krachtens artikel 32quater/2, 1ste lid: Bij de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders wordt een geïnformateerde gegevensbank opgericht, "Centraal register van gedematerialiseerde authentieke akten van gerechtsdeurwaarders" geheten. Hierin worden de door de Koning aangeduide gegevens en digitale documenten, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, verzameld die nodig zijn om de rechtsgeldigheid van een betekening na te gaan en in rechte vast te stellen. Het register bevat eveneens elke andere door de Koning, na advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit, aangeduide authentieke akte die opgemaakt wordt door een gerechtsdeurwaarder. Dit register geldt als authentieke bron voor alle akten die erin zijn opgenomen.

verwerkingsverantwoordelijke van dit register, waartoe ook de procureur des Konings toegang heeft, maar zij heeft wel het volgende voorbehoud ten aanzien van de essentiële elementen van de verwerking (zie hierboven, overweging nr.4) met betrekking tot "de diensten van het Rijksregister".

29. **Omstandigheden van de verwerking en verwerkingsverantwoordelijke(n).** In haar voornoemd advies nr. 32/2020, herhaalt de Autoriteit het volgende "de wettelijke aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijken moet passend zijn in het licht van de feitelijke omstandigheden. Immers, zowel de Werkgroep Artikel 29 [...] - voorganger van het Europees Comité voor gegevensbescherming - als de Autoriteit [...] hebben aangedrongen op de noodzaak om deze concepten te benaderen vanuit een feitelijk perspectief. Het is derhalve noodzakelijk de entiteit of entiteiten aan te wijzen die in feite het doel van de verwerking nastreven en de controle erover uitoefenen. In de overheidssector is de verwerkingsverantwoordelijke gewoonlijk het orgaan dat belast is met de openbare dienstverleningstaak waarvoor de gegevensverwerking is opgezet (overweging nr. 14, referenties zijn weggelaten).
30. Overigens is de bedoeling van een brede definitie van het concept verwerkingsverantwoordelijke⁹ een efficiënte en volledige bescherming te verzekeren van de betrokkenen¹⁰. Afhankelijk van de feiten kan een gezamenlijke verwerkingsaansprakelijkheid meerdere actoren binden, waarbij de betrokkene zijn of haar rechten ten opzichte van en tegen elk van hen kan uitoefenen¹¹. Dit gezegd zijnde, « het bestaan van een gezamenlijke verantwoordelijkheid uit zich niet noodzakelijkerwijs in een gelijkwaardige verantwoordelijkheid [... en] deze ondernemers kunnen juist in verschillende stadia en in verschillende mate bij deze verwerking betrokken zijn, zodat het niveau van verantwoordelijkheid van elk van hen moet worden beoordeeld in het licht van alle relevante omstandigheden van het geval. »¹² Het is «in het kader van zijn verantwoordelijkheden, zijn bevoegdheden en zijn mogelijkheden» dat de medeverantwoordelijke zal waken over de conformiteit van zijn activiteit met de regels inzake gegevensbescherming¹³.
31. Betreffende het voorstel dat voor advies voorligt, preciseert de aanvrager in zijn formulier wat volgt "*De verantwoordelijke voor de verwerking is reeds aangewezen in het artikel 32quater/2 van het Gerechtig Wetboek*". Dit geldt weliswaar voor het centrale register van gedematerialiseerde

⁹ De begrippen verwerkingsverantwoordelijke en verwerker zijn gedefinieerd in artikelen 4, 7) en 8) van de AVG. Lees eveneens het Advies G29, nr. 1/2010 over de begrippen "voor de verwerking verantwoordelijke" en "verwerker", (WP169), 16 februari 2010.

¹⁰ EHvJ, (Gr. Kam.), 13 mei 2014 (GOOGLE SPAIN SL, GOOGLE INC. v/ AEPD), aff. C-132/12, punt 34. EHvJ, (Gr. Kam. , 5 juni 2018 (UNABHÄNGIGES LANDESZENTRUM FÜR DATENSCHUTZ SCHLESWIG-HOLSTEIN v/ WIRTSCHAFTSAKADEMIE SCHLESWIG-HOLSTEIN GMBH), doss. C-210/16, punt 28.

¹¹ Artikel 26, 3., AVG.

¹² EHvJ, (Gr. Kam. , 5 juni 2018 (UNABHÄNGIGES LANDESZENTRUM FÜR DATENSCHUTZ SCHLESWIG-HOLSTEIN v/ WIRTSCHAFTSAKADEMIE SCHLESWIG-HOLSTEIN GMBH), aff. C-210/16, punt 43. Lees eveneens het Advies G29, 1/2010 over de begrippen "voor de verwerking verantwoordelijke" en "verwerker", 16 februari 2010, p. 20.

¹³ EHvJ, (Gr. Kam.), 13 mei 2014 (GOOGLE SPAIN SL, GOOGLE INC. v/ AEPD), aff. C-132/12, punt 38.

authentieke akten van gerechtsdeurwaarders, maar een dergelijke positie is slechts gedeeltelijk. De procureur des Konings zal immers enerzijds verantwoordelijk zijn voor het gebruik van het genoemde register, en zelf verantwoordelijk zijn voor de verwerking ervan, en anderzijds zwijgt het voorstel vooral over de verantwoordelijkheid van de "diensten van het Rijksregister" en van alle andere overheidsinstanties die er eventueel bij betrokken zijn.

32. In de eerste plaats begrijpt de Autoriteit dat het gaat om de diensten van het Rijksregister van Natuurlijke Personen, dat bij de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken is ingesteld bij artikel 6bis, § 1, van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten. Het voorstel zou nauwkeuriger zijn als het op die manier zou worden omschreven.
33. Ten tweede, indien het voorstel voorziet in de toekenning van een nieuwe opdracht van algemeen belang aan deze diensten, namelijk in dit geval een opdracht van het type van hulppersonen van justitie die de gerechtsdeurwaarders zijn, dan is het aan het voorstel om ook aan deze diensten (of ten minste aan de Federale Overheidsdienst waartoe zij behoren) hen de verantwoordelijkheid toe te kennen als verantwoordelijke voor de verwerking van de persoonsgegevens die zij moeten verwerken om deze opdracht (of wettelijke verplichting) te kunnen uitvoeren.
34. Ten derde moet ook worden vastgesteld hoe en in welke concrete gevallen een beroep wordt gedaan op deze diensten. De wijziging die het voorstel beoogt, houdt in dat "de diensten van het Rijksregister ervoor zorgen dat de betrokkene ingevolge een handeling die een gebruik van het Rijksregister vereist, indien mogelijk, alsnog een afschrift van het exploit ontvangt volgens de modaliteiten bepaald door de Koning". In dit opzicht is het voorstel niet uitputtend, gezien de onduidelijkheid ervan (de Autoriteit kan de plaats van de aanvrager niet innemen inzake het concept van de betekeningmethode die hij beoogt):
 - In het voorstel moet worden aangegeven of en hoe de diensten het centrale register van gedematerialiseerde authentieke akten van gerechtsdeurwaarders zullen raadplegen, met dien verstande dat zij momenteel niet het recht hebben om deze rechtstreeks te raadplegen (het Gerechtelijk Wetboek zal dan ook in die zin worden gewijzigd);
 - in het voorstel moet worden omschreven onder welke omstandigheden de betrokkene " indien mogelijk alsnog" een kopie van het exploit "ontvangt"; de woorden "indien mogelijk" moeten worden vermeden aangezien de gevallen waarop het voorstel betrekking heeft (zie ook het laatste streepje hieronder) gevallen zijn waarin het mogelijk is het betrokken document te betekenen (zonder dat deze mogelijkheid in de praktijk moet worden gerealiseerd, behalve wanneer een gegevensverwerking wordt opgezet die voor het nagestreefde doel niet nodig zou zijn;

- in het voorstel moet worden verduidelijkt of de diensten zelf een kopie van het exploit rechtstreeks aan de betrokken zullen meedelen en op basis van welke gegevens, dan wel of zij dit via een bemiddelende instantie zullen doen en onder welke voorwaarden en opnieuw op basis van welke gegevens ;
- het voorstel moet nog bepalen of deze diensten dan vervolgens moeten voorzien in informatie over de ondernomen stappen (of zelfs, bijvoorbeeld, dat de handeling inderdaad onder de aandacht van de betrokkene is gebracht) of over de contactgegevens van de betrokkene (al dan niet elektronisch) ? ;
- Aangezien de diensten zullen ingrijpen "na een handeling waarvoor een beroep moet worden gedaan op het Rijksregister", moet in het voorstel ook worden aangegeven om welke specifieke handelingen het gaat, tenzij het niet mogelijk is om de gevallen van gegevensverwerkingen te bepalen; daartoe moet in het voorstel worden verwezen naar de rechtsgrondslagen van de betrokken handelingen.

35. Dit brengt de Autoriteit er ten vierde toe zich af te vragen welke rol andere overheidsinstanties (maar welke?), die betrokken zijn bij de handeling "die een beroep op het Rijksregister vereisen", zouden kunnen spelen en welke verantwoordelijkheid zij bijgevolg als verantwoordelijken voor de verwerking van de gegevens zouden kunnen dragen. Het voorstel maakt dit niet duidelijk.

36. In de vijfde en laatste plaats ziet de Autoriteit niet duidelijk de rol die de diensten van de Nationale Griffie zullen spelen met betrekking tot de hypothese bedoeld in artikel 42, 7^o¹⁴ van het Gerechtelijk Wetboek, namelijk de betekening of kennisgeving van een akte aan vennootschappen in vereffening, waarvoor geen curator bestaat: Ten aanzien van welke persoon is de betekening dan voorzien?

37. **Ontvangers of categorieën ontvangers van de gegevens, gegevens of categorieën gegevens.** Uit bovenstaande uiteenzettingen (overwegingen 30 tot en met 37) blijkt dat het beoogde voorstel, in die zin dat het voorziet in de tussenkomst van de diensten van het Rijksregister, vragen oproept met betrekking tot de ontvangers van de gegevens : zijn alleen de diensten van het Rijksregister verantwoordelijk voor het onder de aandacht brengen van de betrokkene van de betreffende handeling of wordt de medewerking van andere autoriteiten overwogen? Is het de bedoeling om hen toegang te geven tot het centrale register van gedematerialiseerde authentieke akten van gerechtsdeurwaarders ?

¹⁴ De betekeningen worden gedaan: [...] aan in vereffening zijnde vennootschappen, op de maatschappelijke zetel of op de woonplaats van een der vereffenaars of, indien er geen vereffenaar is, aan de procureur des Konings in wiens rechtsgebied de laatste maatschappelijke zetel gevestigd was. De betekening aan de procureur des Konings mag gedaan worden door het afschrift van de akte aan een parketsecretaris of aan een parketjurist ter hand te stellen. De betekening aan de procureur des Konings geschiedt bij voorrang op elektronische wijze overeenkomstig artikel 32quater/1. In dat geval is artikel 32quater/1, §2, lid 4 niet van toepassing.

38. Dezelfde uiteenzettingen illustreren verder dat het beoogde voorstel ook vragen oproept over de persoonsgegevens die zullen worden verwerkt. Zullen de diensten van het Rijksregister beschikken over een kopie van het te betekenen document dat zij zullen proberen af te leveren (of laten afgeven) aan de betrokken persoon? Zo niet, welke gegevens zal de kennisgeving ter attentie van deze diensten bevatten? Moeten de gegevens en welke gegevens per kerende door deze diensten worden meegedeeld en eventueel verzameld aan het Centraal register van gedematerialiseerde authentieke akten van gerechtsdeurwaarders? Wie is de betrokkene in het geval bedoeld in artikel 42, 7° van het Gerechtelijk Wetboek, zoals het gewijzigd zou worden door het voorstel dat voor advies voorligt?
39. **Bewaartermijn van de gegevens** Over de bewaartermijn van de gegevens legt de aanvrager uit in zijn formulier: « *De bewaartermijn wordt reeds voorzien in het uitvoeringsbesluit van art. 32quater/2 Ger.Wb, zijnde het KB van 17 juni 2017. De bewaartermijn bedraagt 30 jaar (art. 9)* ». Ook hier is een dergelijk antwoord echter gedeeltelijk (zie voor een vergelijkbare moeilijkheidsgraad de kwestie van de verantwoordelijkheid met betrekking tot de verwerking, hierboven, overweging 32) : welke gegevens moeten worden bewaard door de diensten van het Rijksregister, en indien van toepassing, door andere overheidsinstanties waarvan de medewerking wordt overwogen?

OM DIE REDENEN,

Wat de eerste drie verzoeken om advies betreft, die betrekking hebben op de **hoofdstukken 8, 9 en 10** van het wetsontvoorstel tot vaststelling van diverse bepalingen inzake justitie, met name in het kader van de bestrijding van de verspreiding van het coronavirus, verwijst de Autoriteit de aanvrager naar haar recent "advies betreffende een wetsontwerp tot vaststelling van diverse bepalingen inzake informatisering van Justitie " (advies nr. 48/2020 / CO-A-2020-050) dat betrekking heeft op regels die identiek zijn aan die welke in het voorstel zijn opgenomen.

2. Met betrekking tot het vierde verzoek om advies, betreffende **Hoofdstuk 11** van het ontwerp, artikel 71, is de Autoriteit van mening dat artikel 71, dat voorziet in een algemene en onnauwkeurige delegatie aan de koning, niet voldoet aan de vereisten van artikel 6, lid 3, van de AVG, samen gelezen met artikel 22 van de Grondwet en artikel 8 van het EVRM (overwegingen 11 tot en met 22).

3. Met betrekking tot de vijfde adviesaanvraag, betreffende **Hoofdstuk 12** van het ontwerp, artikelen 72 tot 74;

3.1. De Autoriteit verzoekt de aanvrager eerst na te gaan of de toevoeging van de woorden "als bedoeld in de artikelen 38, 40 en 42 " in de voorgestelde wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek noodzakelijk is (overweging 27) ;

3.2. Vervolgens is zij van mening dat, aangezien deze bepalingen betrekking hebben op de betekening van stukken aan de procureur des Konings via het centrale register van gedematerialiseerde authentieke akten van gerechtsdeurwaarders, het voorstel geen aanleiding geeft tot commentaar;

3.3. Anderzijds en ten slotte, aangezien het voorstel een nieuwe rol toekent aan de diensten van het Rijksregister, is de Autoriteit van mening dat het niet voldoet aan de eisen van artikel 6.3 van de AVG, gelezen in samenhang met de artikelen 22 van de Grondwet en 8 van het EVRM, gelet op de vragen die het oproept met betrekking tot de essentiële elementen van de beoogde verwerking waarnaar het verwijst (overwegingen 24 tot en met 39).

4. De Autoriteit vestigt de aandacht van de aanvrager op de noodzaak om de Autoriteit alleen in hoogdringendheid te raadplegen in gevallen die een dergelijke dringende behandeling vereisen, en om daarbij de redenen voor deze urgentie te vermelden. De verzoeken om dringende adviezen stellen haar immers niet in staat om de ingediende projecten of voorstellen met de nodige aandacht te analyseren en zijn nadelig voor de werkzaamheden die zij verricht met betrekking tot andere adviesdossiers waarvoor de urgentie is aangetoond.

In het onderhavige geval stelt de Autoriteit na analyse de urgentie in vraag, namelijk :

- Hoofdstuk 11 van het voorstel is zo algemeen dat de Autoriteit niet begrijpt hoe het een dringende maatregel zou zijn die het fysieke contact en de bijeenkomsten van personen beperkt om de verspreiding van de sars-cov-2-pandemie tegen te gaan; het doel van het Wetboek van Economische Recht wordt ook ten uitvoer gelegd door middel van een ontwerp van koninklijk besluit waarover de Autoriteit reeds advies nr. 32/2020 heeft uitgebracht;
- Hoofdstuk 12 van het voorstel treedt naar verwachting op 1 oktober 2020 in werking en vereist nog steeds een koninklijk besluit om het uit te voeren. De Autoriteit begrijpt ook niet op welke manier dit een dringende maatregel zou zijn die het fysieke contact beperkt om de verspreiding van de sars-cov-2-pandemie te beteugelen;
- De Autoriteit heeft reeds verzoeken om advies ontvangen met betrekking tot regels die identiek zijn aan die van de hoofdstukken 8, 9 en 10 en merkt met name op dat hoofdstuk 10 op 31 maart 2022 in werking treedt.

(get.) Alexandra Jaspar
Directeur van het Kenniscentrum